

Toename geboorteproblemen bij Blonde kalveren uit zwartbonte koeien

W.J.A. Hanekamp (PR)

Implanteren van Blonde d'Aquitaine embryo's in zwartbonte melkkoeien geeft ten opzichte van koeien die geïnsemineerd zijn met een zwartbonte of Piemontese stier een langere draagtijd en meer moeilijke geboortes. Blonde kalveren zijn bij geboorte duidelijk zwaarder zo bleek uit een proef op de Waiboerhoeve.

Op de Waiboerhoeve zijn 211 Blonde d'Aquitaine embryo's geïmplanteerd in zwartbonte melkkoeien (geen pinken). Doel van deze proef was om technische resultaten zoals kans op dracht en geboorteverloop na te gaan en mede op grond van deze gegevens te berekenen wat de prijs van een vleesrasembryo mag zijn. Al eerder is gemeld dat de kans op dracht bij embryo transplantatie (ET) gelijk is aan die bij kunstmatige inseminatie (KI).

Totaal 319 kalvingen

Van de 77 dieren die drachtig waren van ET bleken er twee dieren verworpen te hebben. De ge-

gevens van de andere afkalvingen in dezelfde periode op dezelfde bedrijven van de Waiboerhoeve zijn ook verzameld. Het ging hierbij om 244 zwartbonte kalveren.

De embryo's werden zeven dagen nadat er een natuurlijke tochtigheid geconstateerd was geïmplanteerd bij de ontvangster koe. In de werkelijke draagtijd van ET is dit aantal dagen meegenomen. In de tabel staan voor de verschillende groepen de gemiddelden van enkele kenmerken rond de geboorte. Blondes in zwartbont worden 13 dagen langer gedragen dan zwartbonten. Stuitligging, zware geboorte en keizersnede zijn gecombineerd tot moeilijke geboortes.

Zware kalveren bij ET met Blonde d'Aquitaine.

Tabel 1 Draagtijd, kans op moeilijke geboorte en geboortegewicht per groep

Groep	Draagtijd (dagen)	Moeilijke geboorte (%)	Geboorte gewicht (kg)
Zwartbont (KI)	283	7	46
Blonde (ET)	296	54	52

Toename geboortegewicht

Duidelijk is dat bij Blondes de kans op een moeilijke geboorte bijna achtmaal zo hoog is als bij zwartbont. De kalveren zijn vlak na de geboorte gewogen. Blonde kalveren zijn 6 kg zwaarder dan zwartbonten. Omdat er in het algemeen een sterk positief verband is tussen geboortegewicht en geboorteverloop is dit ook de belangrijkste verklaring voor de toename van de geboorteproblemen bij het implanteren van Blonde embryo's in zwartbonte koeien. Gegevens van ruim 100 afkalvingen van Blonde kalveren uit Blonde koeien op het kernfokbedrijf in Blessum geven een gemiddeld geboortegewicht van maar 44 kg. Als verklaring voor de toename van het geboortegewicht met ET wordt gedacht aan een immunolo-

gische verandering in de baarmoeder.

Tevens moet opgemerkt worden dat de geboren Blonde kalveren extra aandacht vragen om ze snel voldoende biest te laten opnemen.

Economie

ET van vleesrasembryo's in het onder eind van de melkveestapel is bedoeld als alternatief voor het gebruik van een op weinig geboortemoeilijkheden geselecteerde vleesrasstier. Uit berekeningen door het NRS blijkt b.v. dat voor enkele aanbevolen Piemontese stieren (Elvio, Nostro en Gil) het percentage moeilijke geboortes bij vaarzen gemiddeld 11-12% bedraagt, de draagtijd ongeveer 286 dagen is en het geboortegewicht rond de 42 kg ligt.

Op grond van de technische resultaten en de momenteel gehanteerde kalverprijzen en kosten is ET van vleesrasembryo's in het onder eind van de melkveestapel ten opzichte van inseminatie met sperma van een op weinig geboortemoeilijkheden geselecteerde Piemontese stier niet aantrekkelijk omdat er slechts zeer weinig voor het embryo betaald kan worden door de melkveehouder. Dit is veel minder dan de huidige kostprijs.